

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedy JUDr. Bohuslava Hnízdičky a soudkyň JUDr. Milady Tomkové a JUDr. Kateřiny Šimáčkové v právní věci žalobkyně: **T. R.**, zastoupené Mgr. Janem Hrudkou, advokátem, se sídlem Vodičkova 30, Praha 1, proti žalované: **Česká správa sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, v řízení o kasační stížnosti žalobkyně proti usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 12. 2009, č. j. 19 Cad 176/2007 - 79,

takto:

- I. Usnesení Krajského soudu v Ostravě ze dne 29. 12. 2009, č. j. 19 Cad 176/2007 - 79, **se** v rozsahu výroku I. a III. **zrušuje**.
- II. Žaloba **se odmítá**.
- III. Žádný z účastníků **nemá** právo na náhradu nákladů řízení u krajského soudu a u Nejvyššího správního soudu.
- IV. Ustanovenému zástupci žalobkyně, advokátu JUDr. Karlu Sochorovi, **se přiznává** na odměně za zastupování žalobkyně a náhradě hotových výdajů částka ve výši 800 Kč, která je splatná do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku z účtu Nejvyššího správního soudu.
- V. Ustanovenému zástupci žalobkyně, advokátu Mgr. Janu Hrudkovi, **se** odměna za zastupování žalobkyně **nepřiznává**.

Odůvodnění:

Žalobkyně (dále jen „stěžovatelka“) se u Krajského soudu v Ostravě domáhala obnovy řízení vedeného u téhož soudu pod sp. zn. 19 Cad 75/2004. Její návrh krajský soud napadeným usnesením zamítl, a to zejména z toho důvodu, že ze spisu vyplývá, že stěžovatelce bylo poskytnuto řádné poučení o možnosti namítnout podjatost soudce a o možnosti požádat o ustanovení zástupce. Stěžovatelka dále ani neuvedla, v čem spatřuje zmatečnost rozhodnutí. Nejvyšší správní soud při přezkumu konečného rozhodnutí č. j. 19 Cad 75/2004 - 34 ze dne

1. 3. 2005 zmatečnost neshledal. Z uvedených důvodů krajský soud po citaci § 62 odst. 1 písm. a) správního řádu návrh usnesením zamítl.

Stěžovatelka usnesení krajského soudu napadla kasační stížností, ve které zejména namítala, že ze soudem zmiňovaného usnesení nevyplývá, že byla *expresis verbis* poučena o tom, že její finanční poměry umožňují, aby jí byl ustanoven advokát. Obecné poučení o možnosti požádat o ustanovení advokáta nevyčerpává v celém rozsahu poučení, které byl soud stěžovatelce povinen poskytnout dle § 30 odst. 1 věta první, odst. 2 o. s. ř. Měla být také poučena, že s ohledem na její finanční poměry objektivně má naději na toto ustanovení. V tomto směru se stěžovatelka dovolává porušení § 228 odst. 1 písm. a) o. s. ř. a § 229 odst. 1 písm. c) téhož předpisu. Stěžovatelka pro nedostatek vědomostí nebyla způsobilá před soudem samostatně vystupovat s vědomím důsledku svých procesních úkonů. Stěžovatelka v závěru navrhla, aby Nejvyšší správní soud v řízení o kasační stížnosti vydal rozsudek, kterým by bylo usnesení Krajského soudu v Ostravě v jeho bodě I. výroku zrušeno a věc byla vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.

Krajský soud po podání kasační stížnosti postupoval ve smyslu § 108 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), a předložil kasační stížnost s příslušnými spisy Nejvyššímu správnímu soudu.

Nejvyšší správní soud nejprve zkoumal, zda kasační stížnost splňuje zákonné náležitosti a shledal, že kasační stížnost podala účastnice řízení, z něhož napadené rozhodnutí krajského soudu vzešlo (§ 102 s. ř. s.), byla podána včas (§ 106 odst. 2 s. ř. s.). Z obsahu kasační stížnosti je zřejmé, v jakém rozsahu a z jakých důvodů stěžovatelka jí označené rozhodnutí krajského soudu napadá (§ 106 odst. 1 s. ř. s.). Stěžovatelka je rovněž zastoupena advokátem (§ 105 odst. 2 s. ř. s.).

Nejvyšší správní soud přezkoumal napadené usnesení krajského soudu v souladu s ustanovením § 109 odst. 2 a 3 s. ř. s. vázán rozsahem a důvody, které stěžovatelka uplatnila ve své kasační stížnosti. Shledal přitom vady podle § 109 odst. 3 s. ř. s., k nimž musel přihlídnout z úřední povinnosti.

Nejvyšší správní soud nejprve musí konstatovat následující: Podle ustanovení § 114 odst. 1 s. ř. s. je obnova řízení přípustná jen proti rozsudku vydanému v řízení a) o ochraně před zásahem správního orgánu, b) ve věcech politických stran a hnutí. V posuzované věci se stěžovatelka dovolává obnovy řízení v následující věci: Rozsudkem Krajského soudu v Ostravě č. j. 19 Cad 75/2004 - 34 ze dne 1. 3. 2005 byla zamítnuta její žaloba proti rozhodnutí žalované ze dne 22. 4. 2004, č. X, jímž žalovaná zamítla žádost stěžovatelky o plný invalidní důchod. Žaloba tedy měla být - s ohledem na výše citované ustanovení § 114 odst. 1 s. ř. s. - jako nepřipustná odmítnuta.

Rozšířený senát k procesní otázce, kdy soud žalobu věcně přezkoumával, ačkoli ji měl odmítnout, již dříve zaujal následující stanovisko: „*Krajský soud se v řízení o žalobě dopustil zmatečnosti ve smyslu § 103 odst. 1 písm. c) s. ř. s., když stěžovatelem podanou žalobu projednal a věcně o ní rozhodl rozsudkem, ačkoli byla dána osobou k tomu zjevně neoprávněnou a měla být odmítnuta. K této vadě Nejvyšší správní soud přihlédl z úřední povinnosti (§ 109 odst. 3 s. ř. s.) a rozsudek krajského soudu zrušil*“

V otázce věcného rozhodnutí pak postupoval Nejvyšší správní soud následujícím způsobem: Podle § 110 odst. 1 věta první část za středníkem s. ř. s., pokud byly již v řízení před krajským soudem důvody pro odmítnutí žaloby, Nejvyšší správní soud rozsudek krajského soudu zruší a zároveň žalobu odmítne. Podle § 110 odst. 2 s. ř. s. musí Nejvyšší správní soud

rozhodnout i o nákladech řízení, včetně nákladů toho řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu.

V daném případě není pochyb, že se stěžovatelka domáhala obnovy řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované o plný invalidní důchod (tj. řízení sp. zn. 19 Cad 75/2004). Obnova řízení o žalobě proti rozhodnutí však není ve správním soudnictví přípustná, a krajský soud měl žalobu usnesením odmítnout, aniž ji věcně přezkoumával (jak v daném případě chybně činil). Jsou tedy splněny podmínky ust. § 110 odst. 1 věta první část za středníkem s. ř. s. a Nejvyšší správní soud musel výrokově rozhodnout tak, jak je uvedeno výše.

Nejvyšší správní soud na tomto místě ještě pro úplnost upozorňuje na dvě zmatečné okolnosti v postupu krajského soudu: jednak soud ve věci rozhodoval usnesením, ačkoli o případném *zamítnutí* návrhu mohl rozhodovat pouze rozsudkem, a jednak v rozhodnutí z neznámého důvodu obšírně cituje a svůj postup tak opírá o § 62 odst. 1 písm. a) správního řádu (patrně z roku 1967), který však upravoval obnovu správního řízení před správním orgánem (nikoli tedy soudního řízení).

Je třeba dále poznamenat, že stěžovatelka žádala jednání. Podle § 109 odst. 1 s. ř. s. *rozhoduje o kasační stížnosti Nejvyšší správní soud zpravidla bez jednání. Považuje-li to za vhodné nebo provádě-li dokazování, nařídí k projednání kasační stížnosti jednání.* Vzhledem k velmi markantním, jasným a ze spisu (bezesporně a nepochybně) zjištěným zásadním okolnostem naprosto nepovažuje Nejvyšší správní soud nařízení jednání za vhodné.

Nejvyšší správní soud současně s odmítnutím návrhu musel rozhodnout i o nákladech řízení, včetně nákladů toho řízení, které předcházelo zrušenému rozhodnutí krajského soudu. V případě odmítnutí žaloby nemá žádný z účastníků řízení právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 3 s. ř. s. ve spojení s § 120 s. ř. s.). Soudní poplatek za podání návrhu u krajského soudu v daném případě nebyl hrazen. Výrok o odměně za zastupování stěžovatelky v řízení před krajským soudem Nejvyšší správní soud tímto rozhodnutím ponechal v platnosti.

Kasační stížnost podal (ještě před svým pozdějším zproštěním) dřívější ustanovený zástupce JUDr. Karel Sochor, advokát, se sídlem Na Hradbách 2632/18, Ostrava; podle ustanovení § 35 odst. 8 s. ř. s. platí v takovém případě odměnu advokáta včetně hotových výdajů stát. Nejvyšší správní soud tak uvedenému zástupci přiznal odměnu za jeden úkon právní služby 500 Kč podle § 11 odst. 1 písm. d) citované vyhlášky a náhradu hotových výdajů za jeden úkon právní služby ve výši 300 Kč (§ 13 odst. 3 citované vyhlášky), celkem tedy 800 Kč. Uvedená částka bude vyplacena z účtu Nejvyššího správního soudu do 60 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Stěžovatelce byl po zproštění předchozího zástupce pro řízení o kasační stížnosti usnesením Krajského soudu v Ostravě ustanoven zástupcem Mgr. Jan Hrudka. Uvedený advokát však v řízení neučinil žádný úkon, za který by náležela náhrada, ani na výzvu soudu nepředložil vyúčtování pro účely určení odměny. Pokud se jedná o případné zohlednění úkonu nahlédnutí do spisu, k tomu Nejvyšší správní soud upozorňuje, že studium spisu není takovým úkonem, za který náleží odměna podle § 11 odst. 1 advokátního tarifu, proto soud odměnu advokátu nepřiznal (mimosmluvní odměna dle § 11 odst. 1 písm. f/ advokátovi náleží za prostudování spisu při skončení vyšetřování, v daném případě se však jedná o nahlížení do soudního spisu v průběhu zastupování klienta, což nenaplnuje situaci předvídanou citovaným ustanovením. Nejvyšší správní soud nadto neshledal ani jinou skutečnost, ba ani účelnost pro zastupování, či zvláštní důvodnost tohoto úkonu, jež by odůvodňovala přiznání odměny za úkon spočívající ve studiu spisu.)

Poučení: Proti tomuto rozsudku **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 15. prosince 2010

JUDr. Bohuslav Hnízdl
předseda senátu